

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та публічного управління (№601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

_____ Анатолій ШОСТАК
(підпис) (ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«29» серпень 2025 р.

**СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Економіка ІТ-проектами

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 12 «Інформаційні технології»

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 123 Комп'ютерна інженерія

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Системне програмування

(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2025

Харків – 2025 р.

Розробник: Купріянова В.С., доц. каф. 601, к.е.н., доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)
(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та публічного управління
(назва кафедри)

Протокол №1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри 601,
Д. н. держ. упр., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Вероніка КОВАЛЬЧУК
(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Купріянова Валентина Сергіївна

Посада: доцент кафедри економіки та публічного управління

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

- Економіка та управління ІТ-проектами
- Економіка стартап проєктів
- Економічні основи розроблення стартап проєктів
- Економіка та маркетинг стартап проєктів

Напрями наукових досліджень:

економіко-теоретичні та соціально-економічні аспекти господарського механізму, державна підтримка розвитку вітчизняних високотехнологічних галузей, сучасний стан та перспективи розвитку ІТ-індустрії України

Контактна інформація:

e-mail: v.kupriyanova@khai.edu

тел. +38 050 137 85 62 (телеграм)

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Семестр	8 семестр
Мова викладання	Українська
Тип дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<u>денна</u> : 4 кредитів ЄКТС / 120 годин (48 аудиторних, з яких: лекції – 24, практичні – 24; СРЗ – 72); <u>заочна</u> : 4 кредитів ЄКТС / 120 годин (18 аудиторних, з яких: лекції – 2, практичні – 4; СРЗ – 112)
Види навчальної діяльності	Лекції, практичні (лабораторні) заняття, самостійна робота
Види контролю	Поточний контроль, модульний контроль, семестровий контроль – залік
Пререквізити	Вища математика
Кореквізити	становить підґрунтя для написання економічної частини кваліфікаційної роботи бакалавра

3. Мета та завдання навчальної дисципліни, переліки компетентностей та очікуваних результатів навчання

Мета вивчення: дати необхідні знання про економічну діяльність ІТ-підприємства у галузі комп'ютерних та інформаційних технологій з виготовлення продукту (надання послуг) з максимальною економічною ефективністю.

Завдання: формування сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань економіки ІТ-підприємства у галузі комп'ютерних та інформаційних технологій, а також практичних навичок аналізу та планування показників економічної діяльності.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в комп'ютерній галузі або навчання, що передбачає застосування теорій та методів комп'ютерної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (ФК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ФК6. Здатність проектувати, впроваджувати та обслуговувати комп'ютерні системи та мережі різного виду та призначення.

ФК10. Здатність здійснювати організацію робочих місць, їхнє технічне оснащення, розміщення комп'ютерного устаткування, використання організаційних, технічних, алгоритмічних та інших методів і засобів захисту інформації.

ФК13. Здатність вирішувати проблеми у галузі комп'ютерних та інформаційних технологій, визначати обмеження цих технологій.

ФК14. Здатність проектувати системи та їхні компоненти з урахуванням усіх аспектів їх життєвого циклу та поставленої задачі, включаючи створення, налаштування, експлуатацію, технічне обслуговування та утилізацію.

ФК15. Здатність аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати, обґрунтовувати та захищати прийняті рішення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН2. Мати навички проведення експериментів, збирання даних та моделювання в комп'ютерних системах.

ПРН4. Знати та розуміти вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті.

ПРН5. Мати знання основ економіки та управління проєктами.

ПРН8. Вміти системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових ідей.

ПРН11. Вміти здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач комп'ютерної інженерії.

ПРН14. Вміти поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів.

ПРН16. Вміти оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.

ПРН19. Здатність адаптуватись до нових ситуацій, обґрунтовувати, приймати та реалізовувати у межах компетенції рішення.

ПРН20. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, удосконалення креативного мислення.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Ресурсне забезпечення ІТ-підприємства.

Тема 1. Вступ до дисципліни «Економіка та управління ІТ-проєктами»

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Характеристики господарської діяльності як основи економічного життя суспільства. Розвиток ІТ-ринку України: виклики та можливості. Особливості програмних продуктів. Загальні відмінності програмних продуктів від промислових виробів. Предмет і завдання дисципліни «Економіка та управління ІТ-проєктами». Роль курсу в організаційно-економічній підготовці фахівця.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Загальні відмінності програмних продуктів від промислових виробів.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції. Формування питань до викладача з концептуальних основ розвитку ІТ-ринку в Україні. Вивчення термінів та визначень.

Тема 2. ІТ-підприємство як основний суб'єкт господарювання. Структура і управління підприємствами.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Поняття ІТ-підприємства як організаційно відділеної й економічно самостійної первинної ланки виробничої сфери. Місія й мети підприємства. Головні напрямки діяльності підприємства.

Класифікація підприємств і її практичне значення. Сутнісна характеристика структури підприємства. Фактори формування й зміни виробничої структури підприємства. Загальна структура підприємства. Управління ІТ-підприємствами.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Сутнісна характеристика структури ІТ-підприємства. Фактори формування й зміни виробничої структури підприємства. Загальна структура підприємства. Управління ІТ-підприємствами.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень

Тема 3. Основні виробничі засоби ІТ-підприємства. Знос і амортизація основних засобів.

Форма занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Матеріальні активи як сукупність виробничих засобів і іншого майна ІТ-підприємства.

Первісна, переоцінена, залишкова та ліквідаційна вартість основних засобів. Класифікація основних засобів за ознакою функціонального призначення й участі у виробничих процесах. Показники використання основних засобів та напрями їх поліпшення.

Амортизація основних засобів. Норми амортизаційних відрахувань. Нематеріальні ресурси підприємства. Інформаційні технології й програмні продукти та інші нематеріальні ресурси. Методи оцінювання нематеріальних активів та їх амортизація.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичних занять:

Первісна, переоцінена, залишкова та ліквідаційна вартість основних засобів. Показники використання основних засобів та напрями їх поліпшення.

Амортизація основних засобів. Методи оцінювання нематеріальних активів та їх амортизація.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 4. Виробничі потужності ІТ-підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Виробничі потужності ІТ-підприємства. Загальна характеристика, види й фактори формування виробничої потужності підприємства. Основні методичні принципи розрахунку виробничої потужності створюваного й діючого підприємства. Показники й шляхи підвищення рівня використання виробничих потужностей.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Основні методичні принципи розрахунку виробничої потужності створюваного й діючого підприємства.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 5. Оборотні засоби ІТ-підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Сутнісна характеристика оборотних засобів, матеріальний склад та структура. Виділення оборотних коштів, які обслуговують сфери виробництва й обороту. Джерела формування оборотних коштів.

Нормування оборотних засобів підприємства.

Показники використання оборотних засобів та шляхи їх поліпшення.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Джерела формування оборотних коштів.

Нормування оборотних засобів підприємства.

Показники використання оборотних засобів та шляхи їх поліпшення.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 6. Планування й регулювання господарської діяльності ІТ-підприємства.

Загальна характеристика продукції, її класифікація й вимірники: номенклатура, асортименти й обсяги; валова, товарна, чиста й реалізована продукція. Схема формування виробничої програми ІТ-підприємства та її ресурсного забезпечення.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Загальна характеристика продукції, її класифікація й вимірники: номенклатура, асортименти й обсяги; валова, товарна, чиста й реалізована продукція. Схема формування виробничої програми ІТ-підприємства та її ресурсного забезпечення.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Схема формування виробничої програми ІТ-підприємства та її ресурсного забезпечення.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 7. Персонал ІТ-підприємства, продуктивність праці.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Поняття персоналу в контексті економічних понять трудових ресурсів, кадрів. Категорії персоналу ІТ-підприємства. Особливості структури персоналу різних підприємств і організації різних типів, розмірів і форм власності.

Визначення чисельності працівників керування, фахівців і службовців ІТ-підприємств.

Продуктивність праці як економічна категорія. Методичні підходи до розрахунку продуктивності праці на ІТ-підприємствах.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Продуктивність праці як економічна категорія. Методичні підходи до розрахунку продуктивності праці на ІТ-підприємствах.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 8. Оплата праці на ІТ-підприємстві.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Поняття оплати роботи. Основна заробітна плата й додаткова оплата роботи. Форми й системи оплати праці і їхня реалізація. Розрахунки трудомісткості робіт ІТ-проєкту: модель КОМОСТ; метод прямого рахунку; метод структурних коефіцієнтів. Залежність оплати праці від кінцевих результатів діяльності. Сучасна державна політика оплати праці.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Форми й системи оплати праці і їхня реалізація. Розрахунки трудомісткості робіт ІТ-проєкту: модель КОМОСТ; метод прямого рахунку; метод структурних коефіцієнтів.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, Оформлення матеріалів практичних робіт. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Підготовка до написання модульної роботи.

Модульний контроль 1

Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

Змістовний модуль 2. Економічні показники господарської діяльності ІТ-підприємства. Управління проєктами. Ефективність ІТ-проєкту.

Тема 9. Собівартість продукції. Розробка бюджету ІТ-проєкту.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Витрати і собівартість продукції ІТ-підприємства. Собівартість продукції. Класифікація витрат на виробництво. Способи розрахунку витрат за статтями

калькуляції та економічними елементами. Задачі прогнозування і планування собівартості, показники планування собівартості. Основні техніко-економічні фактори зниження собівартості продукції. Аналізовані показники собівартості. Графік беззбитковості. Розробка бюджету ІТ-проєкту.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Способи розрахунку витрат за статтями калькуляції та економічними елементами. Аналізовані показники собівартості. Графік беззбитковості. Розробка бюджету ІТ-проєкту.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Оформлення матеріалів практичних робіт. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 10. Ціна та ціноутворення продукції ІТ-підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Ціна і ціноутворення продукції. Роль споживчої вартості в ціноутворенні. Функції цін в господарській діяльності підприємства. Види цін та їх структурні елементи. Ціноутворення на різних ринках збуту: характеристика типів збуту та їх особливостей. Управління вартістю ІТ-проєкту та його основні процеси. Вартісна оцінка.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Види цін та їх структурні елементи. Управління вартістю ІТ-проєкту та його основні процеси. Вартісна оцінка.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 11. Фінансово-економічні результати і ефективність діяльності ІТ-підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності ІТ-підприємства. Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства. Загальна характеристика рентабельності інвестованих ресурсів, обчислення рентабельності. Особливості розрахунків економічної ефективності використання програмних продуктів.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності ІТ-підприємства. Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства. Особливості розрахунків економічної ефективності використання програмних продуктів.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Оформлення матеріалів практичних робіт. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 12. Маркетинг і його об'єктивна необхідність в організації, плануванні й розвитку ІТ-підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Маркетинг і його об'єктивна необхідність в організації, плануванні й розвитку ІТ-підприємства. Функції й принципи маркетингу, організація їхнього виконання. Мета маркетингу, стратегія й тактика їхнього досягнення.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Функції й принципи маркетингу, організація їхнього виконання.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 13. Бізнес-планування діяльності ІТ-підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Значення й сутність бізнес-планування. Обсяги й наповнення специфічних розділів бізнес-плану: характеристика нової продукції, оцінка ринку збуту продукції на основі маркетингових досліджень, план виробництва продукції, організаційний план, фінансова стратегія й фінансовий план, оцінка ризиків і їхнє попередження.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Обсяги й наповнення специфічних розділів бізнес-плану: характеристика нової продукції, оцінка ринку збуту продукції на основі маркетингових досліджень, план виробництва продукції, організаційний план, фінансова стратегія й фінансовий план.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 14. Інвестиційна діяльність ІТ-підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Сутність, характеристика інвестицій як найважливішого фінансового ресурсу. Джерела формування інвестицій. Інвестиційний процес на ІТ-підприємстві: суб'єкти й об'єкти інвестиційного процесу. Ефективність інвестицій: фактори впливу на рівень ефективності інвестицій, методи оцінки інвестиційних проєктів.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Джерела формування інвестицій.

Ефективність інвестицій: фактори впливу на рівень ефективності інвестицій, методи оцінки інвестиційних проєктів.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Оформлення матеріалів практичних робіт. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 15. Управління ІТ-проєктами.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Загальні поняття і класифікація проєктів. Структури управління проєктами. Методологія управління проєктами. Планування проєкту. Діаграма Ганта. Ієрархічна структура робіт. Стандарти управління проєктами. Корпоративна система управління проєктами.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Планування проєкту. Діаграма Ганта. Ієрархічна структура робіт. Стандарти управління проєктами.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень.

Тема 16. Життєвий цикл ІТ-проєкту. Ефективність ІТ-проєкту.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Питання для розгляду:

Поняття життєвого циклу проєкту. Життєвий цикл ІТ-проєкту: проєктування, розробка, тестування, впровадження, обслуговування. Моделі життєвого циклу проєкту.

Управління людськими ресурсами, якістю, змінами та конфліктами. Розробка концепції ІТ-проєкту. Показники ефективності проєкту. Аналіз альтернативних проєктів.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема практичного заняття:

Моделі життєвого циклу проекту. Розробка концепції ІТ-проекту.

Самостійна робота:

Опрацювання матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Підготовка до написання модульної роботи.

Модульний контроль 2

Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання – немає.

6. Методи навчання

Лекції з елементами інтерактиву (пояснення з використанням презентацій, прикладів задач, міні-опитувань).

Практичні заняття – передбачає відповіді на теоретичні питання та розв'язання задач.

Проектно-орієнтоване навчання – виконання невеликих практичних проєктів, спрямованих на закріплення знань.

Робота в малих групах – колективний аналіз економічних задач, обговорення рішень.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Використання системи онлайн-тестування.

Самостійна робота – індивідуальні завдання, робота з електронними матеріалами та онлайн-курсами.

Консультації – індивідуальні та групові (очно або онлайн) для підтримки та корекції навчального процесу.

7. Методи контролю

Поточний контроль: теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань.

Модульний контроль: складання модульного контролю;

Підсумковий контроль: залік.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Таблиця 8.1 – Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
1. Активність під час аудиторної роботи	0...1	6	0...6
2. Виконання і захист лабораторних/практичних робіт	0...5	6	0...30
3. Модульний контроль	0...14	1	0...14
Змістовний модуль 2			
1. Активність під час аудиторної роботи	0...1	6	0...6
2. Виконання і захист лабораторних/практичних робіт	0...5	6	0...30
3. Модульний контроль	0...15	1	0...14
4. Виконання та захист індивідуального завдання	-	-	-
Всього з дисципліни			0...100

Допуском до семестрового контролю є отримання позитивної оцінки з 2-х модулів і практичних робіт.

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови здобувача освіти від балів підсумкового контролю й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку здобувач освіти має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для заліку складається з двох теоретичних питань і одного практичного (задача). Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання 30 балів, практичне – 40 балів, що складає в сумі 100 балів.

Таблиця 8.3 – Шкали оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційний залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Критерії оцінювання роботи здобувача освіти протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Написати дві модульні роботи. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Добре (75-89) – мати знання, уміння й навички для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати та захистити всі практичні

роботи та домашні завдання. Написати дві модульні роботи. Додатково до вимог, які визначено для отримання задовільної оцінки: вміти самостійно давати характеристику капіталу підприємства, трудовим ресурсам, витратам, рентабельності. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах.

Відмінно (90-100) – мати знання, уміння й навички, що дадуть змогу самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь-які питання щодо дисципліни. Написати дві модульні роботи, здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми дисципліни та вміти застосовувати їх.

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі освіти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, повинні протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені заняття мають бути відпрацьовані на найближчій консультації протягом тижня після їх пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання пропущених занять шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами освіти під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи здобувачів освіти будуть їх оригінальними дослідженнями або міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення

Дистанційний курс дисципліни розроблено у системі дистанційного навчання Mentor, яку впроваджено в Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», доступ до курсу за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=6835>

1. Жихор О. Б., Шостак І. В., Купріянова В. С., Пудовкіна Л. Ф. Комплекс розрахунків з обґрунтування економічної частини дипломних робіт, спрямованих на розроблення програмних продуктів: метод. реком. – Харків: Нац. аерокосмічний. ун-т ім. М.Є. Жуковського "ХАІ", 2019. – 40 с.

2. Павленко, Т. Ю Розрахунок економічних показників ІТ-підприємства : навч. посіб. / Т. Ю. Павленко, Я. В. Сафонов, Д. А. Купріянов та ін. – Харків: ХАІ, 2017. – 24 с.

3. Купріянова, В.С., Павленко Т.Ю. Методичні рекомендації до виконання економічного розділу за спеціальностями 123, 125: метод. реком. – Харків: Нац. аерокосмічний. ун-т ім. М.Є. Жуковського "ХАІ", 2021. – 36 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Лазебник, Л. Л. Економіка підприємства : підруч. / Л. Л. Лазебник, В. В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарєва. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 426 с.

2. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л. Л. та проф. Кривов'язюка І. В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 620 с.

3. Принчутський В. І. Економіка підприємства : навч. посіб. / В. І. Принчутський, Е. Т. Карапетен, Б. В. Погріщук. – Київ : Центр навчальної літератури, 2020. – 304 с.

4. Моделювання бізнес-процесів та управління ІТ-проектами : навчальний посібник [Електронний ресурс] / Є. М. Крижановський, А.Р. Ящолт, С.О. Жуков, О. М. Козачко – Вінниця : ВНТУ, 2018. – (PDF, 91 с.)

5. Основи управління ІТ проектами [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»/ КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад. : В. О. Кузьмич, Р. А. Тараненко. – Київ : КПП, 2019. – 75 с.

Допоміжна

6. Купріянова, В. С. Аналіз і перспективи розвитку підприємницького аутсорсингу ІТ-галузі України / В. С. Купріянова, Г. М. Шведова // Науковий економічний журнал «Підприємництво та інновації» – Вип. 12. 2020. – С. 59-63. <https://doi.org/10.37320/2415-3583/12.10>.

12. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про акціонерні товариства»: Відомості Верховної Ради України. – К.: редакція від 01.01.2025. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
2. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»: Відомості Верховної Ради України. – К.: редакція від 03.09.2024. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
3. Закон України «Про господарські товариства»: Відомості Верховної Ради України. – К.: редакція від 31.03.2023. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
4. Закон України «Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю»: Відомості Верховної Ради України. – К.: редакція від 08.03.2024. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
5. Закон України «Про інвестиційну діяльність»: Відомості Верховної Ради України. – К.: редакція від 10.10.2022. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
6. Закон України «Про ціни і ціноутворення»: Відомості Верховної Ради України. – К.: редакція від 01.07.2024. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
7. Кодекс законів про працю України: Відомості Верховної Ради України. – К.: редакція від 01.01.2025. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
8. Податковий кодекс України: Відомості Верховної Ради України. – К.: редакція від 21.01.2025. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
9. Цивільний кодекс України: Відомості Верховної Ради України. – К.: редакція від 10.01.2025. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (зі змінами та доповненнями). – К.: редакція від 03.01.2024. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» (зі змінами та доповненнями). – К.: редакція від 29.07.2022. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» (зі змінами та доповненнями). – К.: редакція від 01.01.2023. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» (зі змінами та доповненнями). – К.: редакція від 03.11.2020. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» (зі змінами та доповненнями). – К.: редакція від 03.11.2020. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 15.08.2025).